

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:
200501434-/SVH

Vår referanse:
05/5201

Dato:
01.02.06

Saksbehandler:
Anders Eriksen

Telefon:
24163515

E-Post:
ane@shdir.no

FORSKRIFT TIL FOLKEHØYSKOLELOVEN. HØRINGSUTTALELSE FRA STATENS RÅD FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Vi viser til brev av 11.10.05. Saken ble behandlet i møte 12.01.06 i Statens råd for funksjonshemmede. Statens råd for funksjonshemmede har kommentarer til følgende paragrafer i forslag til ny forskrift:

§ 2 Definisjoner

Rådet har ingen merknader til at begrepet "reduisert funksjonsevne" tas inn i forskriften og med samme definisjon som i NOU 2001: 22 Fra bruker til borger: "Tap av, skade på eller avvik i en kroppsdel eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner".

§ 3 Kunngjøring av kurs, underpunktet om Langkurs:

Departementet er gjennom tilsynsvirksomheten blitt gjort kjent med ulike vurderingskriterier som skolene bruker ved opptak. Et kriterium som brukes av enkelte skoler er "Begrenset opptak av elever med særlig tilretteleggingsbehov".

Det framgår ikke av høringsnotatet noen nærmere forklaring på hvorfor enkelte skoler opererer med dette kriteriet. Rådet har forståelse for hvis en skole eventuelt ønsker å sette en begrensning ut fra at man ønsker å ivareta prinsippet om omvendt integrering, dvs. at "funksjonsfriske" deltar i aktiviteter sammen med elever med redusert funksjonsevne.

Rådet finner det imidlertid helt uakseptabelt hvis for eksempel økonomiske årsaker eller mangelfull tilgjengelighet brukes som begrunnelse for et slik opptakskriterium. Dette vil i så fall innebære diskriminering av elever med redusert funksjonsevne. I henhold til forskriften skal kurs som inngår i tilskuddsgrunnet være åpne for alle og offentliggjort gjennom annonsering, kurskatalog eller på annen tilfredsstillende måte (§2). I utgangspunktet skulle en slik bestemmelse være tilstrekkelig, men siden praksis viser noe annet, bør departementet vurdere om det er behov for lov- og/eller forskriftsendringer eller eventuelt andre virkemidler for å sikre at skolene blir åpne for alle.

En slik praksis vil dessuten være uforenlig med en eventuell ny lov om forbud mot direkte og indirekte diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne, jf NOU 2005: 8 Likeverd og tilgjengelighet, forslag til § 4 i en diskriminerings- og tilgjengelighetslov. Av dokumentet om den politiske plattformen for regjeringssamarbeidet framgår det at Regjeringen vil innføre en antidiskrimineringslov for funksjonshemmede som sikrer mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom likestilling og vern mot diskriminering.

§ 8 Elever som teller dobbelt ved beregning av tilskudd

Elev som på grunn av redusert funksjonsevne er avhengig av støtte og hjelp i den totale pedagogiske situasjonen, regnes som to elever. Departementet foreslår at de økte ressursene dobbelttellingen utløser skal brukes til ulike tiltak for den det gjelder – i motsetning til nåværende forskrift hvor det står "kan".

Rådet er positiv til at det innføres et sterkere krav i forskriften vedrørende bruken av pengene. Rådet mener imidlertid at det ikke bør være et ubetinget krav at de ekstra midlene skal brukes til direkte tiltak i forhold til den det gjelder. Som et eksempel viser vi til det statlige tilskuddet til barn med nedsatt funksjonsevne i barnehager og som i henhold til rundskriv F-02-06 Statstilskudd til drift av barnehager mv. er øremerket tiltak for denne målgruppen. I rundskrivet nevnes flere ulike formål som tilskuddet kan brukes til, for eksempel styrking av barnehagens bemanning, gi tilskudd til særlige skyssordninger, innkjøp av særskilt materiell eller finansiere utbedringer av barnehagens lokaler og uteområde som er påkrevd for å kunne gi barn med nedsatt funksjonsevne et godt tilbud. Det er forutsatt at tilskuddet ikke skal nyttes til å finansiere tilbud eller rettigheter barna har etter annet regelverk.

Rådet foreslår derfor at det utformes en formulering i forskriften om at de økte ressursene dobbelttellingen utløser skal brukes til ulike tiltak for elever med nedsatt funksjonsevne i folkehøyskolen. I forskriften bør det også nevnes eksempler på tiltak for målgruppen.

§ 14 Kvalitetsutvikling

Bestemmelsen i §14 er en videreføring av § 11 i nåværende forskrift. Hver skole skal utarbeide dokumentasjon som klargjør og definerer skolens verdigrunnlag og målsetting. Dokumentasjonen skal også omfatte prosedyre for selvevaluering, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling.

I henhold til Lov om folkehøyskoler § 5a skal det ved utformingen av det fysiske arbeidsmiljø, så langt det er rimelig og mulig, sørges for g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved skolen og i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Bestemmelsen understreker betydningen av at skolene arbeider systematisk og planmessig for å skape en tilrettelagt skole for alle. Kvalitetsutvikling må blant annet omfatte tilrettelegging for funksjonshemmede elever, og det er viktig at skolene får veiledning og informasjon. Det er også naturlig at skolene som en del av selvevalueringen foretar en evaluering av hvordan de har tilrettelagt skoletilbudet for funksjonshemmede elever. Rådet foreslår at følgende setning tas inn i § 14: "Skolene

må legge en plan for fysisk og pedagogisk tilrettelegging for funksjonshemmede elever, og foreta en evaluering av tilretteleggingsarbeidet."

Rådet viser i denne sammenheng også til Inst. O.nr. 3 (2004-2005) Innstilling fra Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endringer i lov 6. desember nr. 72 om folkehøyskoler. Komiteen understreker her betydningen av å arbeide systematisk for å tilrettelegge bedre for funksjonshemmede. Komiteen ba videre departementet ta initiativ til at folkehøyskolene innfører planer og systemer for et systematisk arbeid for å tilrettelegge for funksjonshemmede elever ved folkehøyskolene. Rådet kjenner ikke til den videre oppfølging av saken, men mener det vil styrke arbeidet med tilrettelegging at nevnte setning tas inn i forskriften.

Vennlig hilsen

Ellinor Sundseth
sekretariatsleder

Anders Eriksen
rådgiver